

Сарајево, 08.02.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 01.02.2021. - 05.02.2021.**

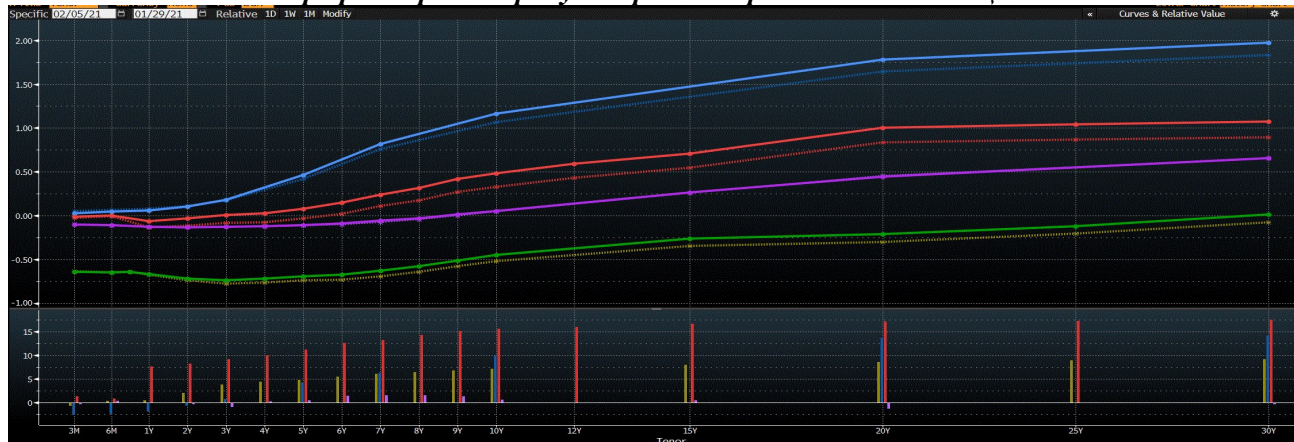
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	29.1.21	-	5.2.21	29.1.21	-	5.2.21	29.1.21	-	5.2.21	29.1.21	-	5.2.21
2 године	-0,73	-	-0,71	↗	0,11	-	0,10	↘	-0,11	-	-0,03	↗
5 година	-0,74	-	-0,69	↗	0,42	-	0,46	↗	-0,03	-	0,08	↗
10 година	-0,52	-	-0,45	↗	1,07	-	1,16	↗	0,33	-	0,48	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	29.1.21	-	5.2.21
3 мјесеца	-0,598	-	-0,594
6 мјесеци	-0,648	-	-0,645
1 година	-0,650	-	-0,633

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 05.02.2021. године (пуне линије) и 29.01.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Почетком прошле седмице чланица ИВ ЕЦБ Schnabel је изјавила да је ЕЦБ више забринута због „споре“ инфлације него због „брзе“ инфлације, додавши да би повећање каматних стопа сада било „катастрофално“. Студија ЕЦБ је показала да је инфлација у еврозони вјероватно одржавана високом привременим факторима током затварања економија у прошлој години, јер су неки производи били мање доступни, а предузетници били неспремни да смањују цијене. У међувремену су објављени прелиминарни подаци о кретању стопе инфлације у еврозони у јануару, који су указали на оштар раст, како овог податка тако и податка темељне стопе инфлације, која искључује волатилне цијене. Иако је ово први раст инфлације који је на нивоу еврозоне забиљежен у протеклих 6 мјесеци, аналитичари упозоравају да је исти највише узрокован ефектима попут промјена у пореским стопама и техничким факторима, те да не сугерише да је дошло до реалног раста цјеновних притисака. Предсједница ЕЦБ Lagarde је изјавила да ће економија региона морати да буде постепено одвијавана од фискалних и монетарних стимуланса. Ипак, додала је да преданост ЕЦБ еврју нема граница, те да ће дјеловати све док пандемија буде узроковала кризну

ситуацију у еврозони. ЕЦБ још увијек вјерује да ће 2021. година бити година опоравка, а према Lagarde, очекује се јачање темпа раста око половине године, иако и даље постоје неизвјесности. Lagarde је позвала ЕУ да убрза процес ратификације плана потрошње појединачних чланица за фонд укупне вриједности 750 милијарди EUR како би се пружила подршка оним земљама које су најтеже погођене пандемијом.

Приноси сигурнијих обвезница, нарочито оних с дужим роком доспијећа су забиљежили раст у односу на претходну седмицу, при чему је повећање приноса код њемачких обвезница износило између 2 и 7 базних поена. На раст ових приноса утицај је имало позитивно расположење инвеститора услед повећане наде у одобравање најављеног стимулативног пакета у САД, вијести о вакцинама и слично. У истом периоду приноси италијанских обвезница су забиљежили пад између 7 и 11 базних поена под утицајем вијести да је бивши предсједник ЕЦБ Mario Draghi позван од стране предсједника земље као могући кандидат за мјесто премијера, а који ће покушати да формира нову владу. У току седмице Draghi је прихватио понуду, што је додатно утицало на пад приноса ових обвезница. Захваљујући супротном кретању приноса њемачких и италијанских обвезница разлика између десетогодишњих њемачких и италијанских обвезница је смањена на испод 100 базних поена.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – ЕЗ (квартално) прелим. IV квартал	-0,9%	-0,7%	12,4%
2.	БДП – Италија (квартално) прелим. IV квартал	-2,0%	-2,0%	16,0%
3.	БДП – Португал (квартално) прелим. IV квартал	-2,0%	0,4%	13,3%
4.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.) ЈАН	0,6%	0,9%	-0,3%
5.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ (прелим.) ЈАН	0,9%	1,4%	0,2%
6.	Стопа инфлације – Италија (прелим.) ЈАН	0,2%	0,5%	-0,3%
7.	Стопа инфлације – Француска (прелим.) ЈАН	0,5%	0,8%	0,0%
8.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г) ДЕЦ	-1,2%	-1,1%	-1,9%
9.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.) ЈАН	47,5	47,8	49,1
10.	Стопа незапослености – ЕЗ ДЕЦ	8,3%	8,3%	8,3%
11.	Стопа незапослености – Италија (прелим.) ДЕЦ	9,0%	9,0%	8,8%
12.	Стопа незапослености – Ирска ЈАН	-	5,8%	5,8%
13.	Промјена броја незапослених – Шпанија ЈАН	-	76.200	36.800
14.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г) ДЕЦ	1,2%	0,6%	-2,2%
15.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г) ДЕЦ	4,7%	1,5%	5,0%
16.	Малопродаја – Италија (Г/Г) ДЕЦ	-4,8%	-3,1%	-8,5%
17.	Фабричке поруцбине – Њемачка (Г/Г) ДЕЦ	6,7%	6,4%	6,7%
18.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR) ДЕЦ	-4,29	-3,39	-3,79

САД

Током протекле седмице дошло је до појачаног оптимизма на тржишту те су акцијски индекси повећани, и то Dow Jones је повећан за 3,89% на седмичном нивоу, док је S&P повећан за 4,65%. Такође, приноси на десетогодишње обвезнице су биљежили седмични раст од 2,23%. У оваквим околностима USD је апрецирао у односу на EUR. Ипак, крајем седмице су објављени разочаравајући подаци с тржишта рада о питању броја запослених по различитим секторима, а што је утицало на корекцију курса.

Предсједник Fed из Чикага Evans је изјавио да очекује рапидни економски опоравак у овој години, али је додао да монетарна политика треба да остане изузетно повољна како би утицала на раст „веома ниске“ инфлације, иако се очекује да цијене забиљеже привремени раст у прољеће. Његова колегица Mester из Fed из Кливланда је изјавила да сматра да је тренутна монетарна политика адекватна, док је потребно преиспитати структурална питања на тржишту обвезница како би постале отпорније.

Предсједник Fed из Mineapolisa Kashkari је изјавио да је сада главно да Fed настави с експанзивном монетарном политиком како би се помогло економији да превазиђе пандемију, али

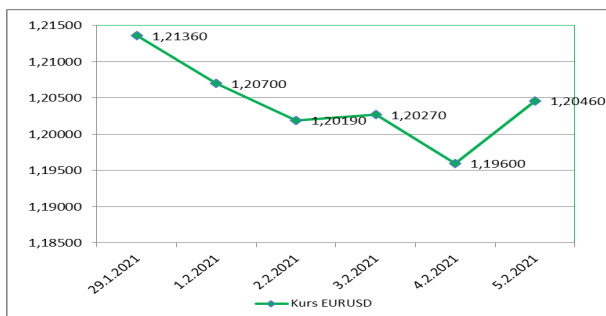
и да је од кључног значаја да се ту дода и фискална подршка, као и да ће Fed употребијети све расположиве алатке да постигне своје циљеве, као и циљани ниво инфлације. Његов колега из Атланте Bostic је дао сличну изјаву о питању потребе наставка монетарних стимуланса те нагласио да сматра да је важно подсетити да постоји велики дефицит везано за питање радних мјеста у односу на раније. Током протекле седмице предсједник Biden се састао с групом од 10 углавном умјерених републиканских законодаваца, како би се размотрио стимулативни пакет вриједности 1,9 билиона USD (у међувремену републиканци су предложили своју верзију пакета у вриједности 618 милијарди USD). Демократе из Конгреса су објавиле приједлог буџета за цијелу 2021. годину, који би, након што буде усвојен, пружио могућност да се усвоји закон о стимулансу кроз „процес помирења“, који подразумева једноставну већину гласова у Сенату без подршке републиканаца. Крајем седмице потпредсједница САД Harris успјела је да гласањем Сената (51-50) избори усвајање нацрта буџета, који укључује 1,9 билиона USD вриједног фискалног пакета.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI прерађивачки сектор F	ЈАН	59,1	59,2	57,1
2.	PMI услужни сектор F	ЈАН	57,4	58,3	54,8
3.	ISM прерађивачки сектор	ЈАН	60,0	58,7	60,5
4.	MBA апликације за хипотекарне кредите	29. јан	-	8,1%	-4,1%
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	30. јан	830.000	779.000	812.000
6.	Континуируани захтјеви незапослених за помоћ	23. јан	4.700.000	4.592.000	4.785.000
7.	Стопа незапослености	ЈАН	6,7%	6,3%	6,7%
8.	Промјена броја запослених у нефар. сектору	ЈАН	105.000	49.000	-227.00
9.	Промјена броја запослених у прерађ. сектору	ЈАН	30.000	-10.000	31.000
10.	Промјена броја запослених у приватном сектору	ЈАН	163.000	6.000	-204.000
11.	Фабричке поруџбине	ДЕЦ	0,7%	1,1%	1,3%
12.	Трговински биланс (у млрд USD)	ДЕЦ	-65,7	-66,6	-69,0

USD је апрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,2136 на ниво од 1,2046.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице одржана је сједница MPC ВоЕ на којој није дошло до промјене у монетарној политици која се тренутно имплементира. Референтна каматна стопа и даље износи 0,10%, док је циљани ниво куповина обвезница задржан на 875 милијарди GBP те ниво корпоративних обвезница на 20 милијарди GBP. ВоЕ је смањила прогнозе раста БДП-а за 2021. годину на 5% са 7,25%, колико је очекивано у новембру прошле године. За први квартал ове године ВоЕ очекује контракцију БДП-а од око 4%. Истовремено, истакнуто је да ова централна банка „не жели да шаље било какав сигнал да има намјеру увођења негативне каматне стопе у неком периоду у будућности“, али да су припреме за такво нешто неопходне како би била у позицији да исто примијени у будућности у случају потребе. Према ВоЕ, британским банкама ће бити потребно најмање 6 мјесеци како би се спремиле на прелазак на негативне каматне стопе. Лидери најутицајнијих пословних група и покрет трговинске уније у Британији су упозорили министра финансија Sunaka да ризикује увођење земље у период масовне незапослености

уколико не продужи програме који се односе на плаћање радника „у одсуству“. Прије доношења буџета обје стране индустрије су министру скренуле пажњу на то да је економија исувише крхка да би се крајем априла обуставила шема подстицаја плата радника те да ризикује да поништи прошлогодишње напоре спасавања радних мјеста. Новоизабрани директор СБИ је у првом говору изјавио да је Великој Британији потребна економска стратегија за наредну декаду како би се изједначиле амбиције опоравка из периода послје Другог свјетског рата.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP) ДЕЦ	-1,1	-1,0	-1,5
2.	Број одобрених хипотекарних кредита ДЕЦ	100.000	103.400	105.300
3.	PMI прерађивачки сектор F ЈАН	52,9	54,1	57,5
4.	PMI услужни сектор F ЈАН	38,8	39,5	49,4
5.	PMI композитни индекс F ЈАН	40,6	41,2	50,4
6.	PMI грађевински сектор F ЈАН	52,8	49,2	54,6
7.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г) ДЕЦ	-	13,4%	12,9%

Током протекле седмице GBP је априцирала у односу на EUR, као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,88555 на ниво од 0,87696, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,3708 на ниво од 1,3735.

ЈАПАН

Активност фабрика у Јапану се поново смањила, јер ширење пандемије и уведено ново ванредно стање утичу на услове рада. Према подацима из приватног сектора, произвођачи су пријавили поновни пад обима производње, што је у оштрој супротности с оптимистичним процјенама владе које показују да очекују нагли скок производње у јануару.

Бивши замјеник гувернера Ivata је за Reuters изјавио да ће BoJ вјероватно дозволити да дугорочне каматне стопе више одступају од циљаног нивоа од 0%, као и да се смањи куповина обвезница изузетно дуге рочности, све како би крива приноса била стрмија. Он је додао да ће ове промјене BoJ бити објављене на састанку у марту. BoJ би према његовом мишљењу, такође, могла користити своје програме позајмљивања како би повећала новац у оптицају финансијским институцијама које више улажу у зелену и дигиталну технологију.

Замјеник гувернера BoJ Wakatabe је изјавио да BoJ мора бити спремна да додатно смањи каматне стопе и да настави да истражује начине борбе против економских шокова, сигнализирајући одлучност да задржи или појача подршку привреди која је погођена пандемијом. Он је додао да преиспитивање политике BoJ на састанку у марту неће довести до повлачења монетарних стимуланса, већ ће се фокусирати на то да монетарни инструменти постану „одрживији, ефикаснији и спретнији“. BoJ купује ETF-ове и J-REITS, ради подстицања економије и цијена, као дио великог програма квантитативних олакшица. Гувернер BoJ Kuroda је изјавио да куповине ETF-ова помажу да се ублажи напетост која влада на тржишту јер је пандемија Ковид19 прошле године дестабилизovala финансијска тржишта. BoJ је започела систем кредитирања ETF-ова у јуну 2020. године, како би помогла у побољшању ликвидности трговине ETF-има тако што ће дио својих средстава позајмљивати учесницима на тржишту.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс прерађивачког сектора F ЈАН	49,7	49,8	50,0
2.	PMI индекс услужног сектора F ЈАН	45,7	46,1	47,7
3.	PMI композитни индекс F ЈАН	46,7	47,1	48,5
4.	Продаја аутомобила (Г/Г) ЈАН	-	6,8%	7,4%

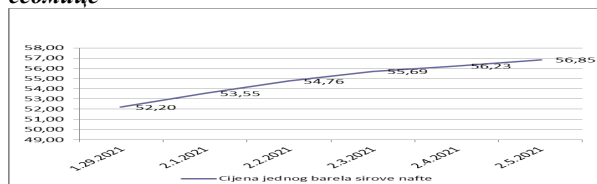
5.	Монетарна база (Г/Г)	ЈАН	-	18,9%	18,3%
6.	Потрошња домаћинства (Г/Г)	ДЕЦ	-1,8%	-0,6%	1,1%
7.	Водећи индекс Р	ДЕЦ	95,2	94,9	96,1
8.	Коинцидирајући индекс Р	ДЕЦ	87,8	87,8	89,0

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 127,13 на ниво од 126,92. JPY је депрецирао у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа 104,68, на ниво од 105,39.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе цијена једног барела сирове нафте је износила 52,20 USD (43,01 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је имала тенденцију раста углавном због појачаног оптимизма око вакцинације, очекивања да ће стимулативне мјере у САД појачати тражњу за нафтом, али и због одлуке великих произвођача да смање обим понуде. Почетком седмице цијена је повећана након што је Goldman Sachs објавио да очекује дефицит у понуди нафте од 900.000 барела на дневном нивоу у првој половини ове године, а што је знатно више у односу на раније очекивани дефицит од 500.000 барела. Наредног дана цијена је наставила раст што је резултат вијести да су главни произвођачи нафте смањили производњу отприлике у складу с планом. Технички панел групације ОПЕКС+ очекује да ће залихе нафте до јуна забиљежити пад испод петогодишњег просјека. Састанак ОПЕКС+ одржан је у сриједу те је потврђен интерес за брзим смањењем вишка нафте насталим под утицајем пандемије. Саудијска Арабија се обавезала на додатно смањење обима понуде током фебруара и марта заједно с осталим чланицама ОПЕКС-а укључујући и Русију, а с циљем балансирања тржишта нафте. Поред одлуке ОПЕКС+ да настави са смањењем понуде, додатни подстицај расту цијене овог енергента дале су и вијести које су показале да су залихе нафте у САД смањене у прошлој седмици. У наредним данима, до краја седмице, цијена нафте је наставила с трендом раста те је на затварању тржишта у петак забиљежена највећа цијена у последњих годину дана. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 56,85 USD (47,19 EUR). Посматрано на седмичном нивоу, цијена нафте је повећана за 8,91%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјелјење за банкарство

Одржање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.847,65 USD (1.522,45 EUR). Током протекле седмице цијена злата је била прилично волатилна те је забиљежен пад цијене испод 1.800 долара по унци. Снажан пад цијене злата који је забиљежен у четвртак резултат је апрецијације USD, али и појачаног оптимизма око економског опоравка након пандемије. Свакако, очекивања стимулативних мјера у САД и њиховог ефекта по економски раст значајно су утицала на пад цијене злата. Цијена која је забиљежена у четвртак најнижа је цијена злата у последњих девет седмица. Цијена злата је на крају седмице коригована на више, при чему је успјела да се поново врати на ниво изнад 1.800 USD по једној финој унци. Раст цијене овог племенитог метала резултат је слабијих података с тржишта рада САД, али и слабења USD. Након што су објављене лошије вијести с тржишта рада, злато је добило значајну подршку раста те је пробијен ниво од 1.800 USD по унци. Крива приноса у САД је током протекле седмице постала стрмија те су дугорочни приноси забиљежили бржи раст од краткорочних, што је утицало и на цијену злата. Техничке анализе показују да постоје значајне продаје злата које би могле утицати на то да се цијена смањи на ниво од 1.750 USD по унци. Часопис BusinessLine је објавио да се Влада Индије налази у процесу изградње регулативе дигиталне куповине злата. Министарство финансија Индије је затражило од Центра за политику управљања златом у Индији да достави документе којима би се помогло у изради ове политике. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.814,11 USD (1.505,99 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је смањена за 1,82%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

